

DE KLEINE ALK

contactorgaan Vogelwerkgroep
Alkmaar en omstreken

verschijnt vier maal per jaar

Redactie

Tom Damm (06) 42 12 26 10

Arie de Wit

Beeldredactie

Jan Stok (072) 511 65 20

Redactieadres

redactiekleinealk@vwwg-alkmaar.nl

Vaste medewerkers

Bert de Haan

Ofra Carmi

Wim Schols

Pierre van der Wielen

Vormgeving

Peter van Brandwijk (072) 515 84 96

Verspreiding

Connie Wubbels (072) 515 05 61

Peter de Greeuw (072) 561 80 50

Bestuur

Voorzitter

Martin Eijtinger (06) 51 11 42 47

voorzitter@vwwg-alkmaar.nl

Secretaris

Maarten Platteeuw, (072) 561 73 94

secretaris@vwwg-alkmaar.nl

Jan van Scorelpark 57, 1871 EZ Schoorl

Penningmeester, ledenadministratie

Peter van den Berg (06) 46 42 85 83

Oranjelaan 65, 1815 JR Alkmaar

penningmeester@vwwg-alkmaar.nl

Lid

Rob Struyk (072) 515 04 82

Peter de Greeuw (072) 561 80 50

Voorplaat: Kleine Alk, Frits-Jan Maas

IJsvogelwerkgroep

contactpersoon Rutger Polder,

1815JK232@hetnet.nl,

(072) 511 99 39

Roofvogelwerkgroep

contactpersoon Dook Vlugt,

d.vlugt@quicknet.nl,

(072) 589 77 78

Lid worden

Het lidmaatschap van onze vereniging bedraagt slechts € 20,00 per jaar. Hiervoor ontvangt u viermaal per jaar ons blad De Kleine Alk en bent u van harte welkom op de door ons georganiseerde activiteiten, waaronder lezingen en excursies. Als welkomstgeschenk ontvangt u tevens het boek 'Broedvogels van het stedelijk gebied van Alkmaar' (t.w.v. € 12,50).

Lid wordt u door € 20,00 over te maken op Gironummer NL25 TRIO 0379 6386 73 t.n.v. VWWG Alkmaar e.o. en door tevens een mail te sturen naar Peter van den Berg, penningmeester@vwwg-alkmaar.nl, met uw naam, adres, telefoonnummer en e-mail-adres.

Ook adreswijzigingen kunt u doorgeven aan Peter.

in dit nummer

pagina 3

- ▼Vooraf: Wat is natuur nog?

Martin Eijtinger

pagina 4

- ▼Excursieverslag Rondje Kop Noord-Holland op 11 januari 2020

Paulette Konijn

pagina 7

- ▼IJsvogels in ons werkgebied in 2020

Rutger Polder

pagina 10

- ▼Massale trek van Buizerd over VWG Alkmaar op 16 en 17 oktober 2020

Rerwin van Saane

pagina 12

- ▼Wetenswaardig? (10)

Ruud Costers

pagina 14

- ▼Recensie: vogelspel Wingspan

Arie de Wit

pagina 15

- ▼*Communicatie & Actualiteiten*
- ▼Van Het Bestuur

Het Bestuur

pagina 19

- ▼Van de penningmeester
- ▼Raadselvogel van Wim
- ▼Lezingen

Peter van den Berg

Wim Schols

Ofra Carmi

pagina 21

- ▼Excursienieuws

Bert de Haan

pagina 22

- ▼Waarnemingen september t/m november 2020

Pierre van der Wielen

pagina 26

- ▼Ogrut 60: De vijand (2)

Arie de Wit

Kopijsluitingsdatum nr. 1: 1 februari 2021

Vooraf: Wat is natuur nog?

[Dit stuk schreef Martin voor nummer drie, maar daar kwam een actueler verhaal voor in de plaats. Redactie]

Terwijl de eerste zomerstorm van dit jaar voorbij trekt als voorbode van het komende najaar, somber ik wat over de stand van onze regionale natuur. Dat het daarmee niet goed gaat, heeft het afgelopen halfjaar duidelijk gemaakt. Dichtbij wordt het recreatiegebied Geestmerambacht bedreigd door verdere commercialisering, iets verder weg krijgen trekvogels op weg naar het zuiden steeds meer last van grootschalige windmolens, de woningbouw slokt steeds meer weidegrond op, er wordt 'geknabbeld' aan het Heilooërbos en de Rode Lijst waarop de vogels staan die het moeilijk hebben, wordt steeds langer.

Ooit, het was 1947, verzuchtte de dichter J.C. Bloem in het gedicht *De Dapperstraat* "Wat is natuur nog in dit land, een stukje bos ter grootte van een krant". In 2020 is er van de 'krant' nog een 'snipper' over. Het advies van Bloem was: verzoen je maar met

Overleven in een veranderende wereld. Zonnen in de avondzon, jonge Scholekster naast de stoeprand in Alkmaar.

Foto: Jan Stok

het leven in de stad.

Maar... wie blijft somberen zal leeg sterven. De uitweg is niet om het stadse leven te omarmen. Somberheid wakkert ook de strijd lust aan.

Zo heeft het bestuur de afgelopen maanden bijdragen geleverd om natuurverlies tegen te gaan. De vereniging kan inzetten op de volgende generatie door hen te enthousiasmeren voor een leefomgeving die de moeite is. Dat betekent meer groen, meer biodiversiteit. Samen met organisaties zoals Landschap Noord-Holland, het IVN, moeten we meer jongeren opschudden.

Zo krijg ik weer een beetje hoop. Wellicht kunnen oud en jong in de toekomst weer genieten van baltsende Korhoenders en Kemphanen.

Martin Eijtinger, voorzitter Vogelwerkgroep Alkmaar e.o.

Excursieverslag Rondje Kop Noord-Holland op 11 januari 2020

Paulette Konijn

Met elf mensen in drie auto's vertrokken we ruim na 8 uur noordwaarts, begeleid door fantastische zonsopgangskleuren. Onderweg zagen we groepen *Kauwtjes*, 2 *Grote Zilverreigers*, vele *Aalscholvers*, wat *Futen*, *Meerkoeten*, *Grauwe Ganzen*, een *Blauwe Reiger* en een weiland vol Knobbelzwanen. Door een misverstand belandden een auto aan het begin en twee auto's aan het eind van het Balgzandkanaal. Uiteindelijk dankzij de mobieltjes toch bijeen aan het eind bij het Amstelmeer, keken we uit over het **Balgzand** door een stenen kijkwand met kijkgaten op precies de verkeerde hoogten, namelijk te hoog of te laag. Dat werd geheel goed gemaakt door een mannetje

Rotganzen op Wieringen

Foto: Jan Stok

Slechtvalk. Hij zat dichtbij recht voor ons op een paaltje en met zijn voorkant naar ons toe! Prachtig, ook al vond Bert (de Haan) hem nogal smoezelig. Het zou hoogtij moeten zijn, maar door o.a. de harde wind kwam het water niet hoog en bleef de hoogwaterlijn ver weg en waren er dus geen massa's vogels dichtbij te zien. Wel zagen we groepen

Wulpen, vele verspreid Foeragerende *Bergeenden*, een *Torenvalk*, een groep *Zilverplevieren* en wat verderop langsvliegende ganzen.

Wieringen

Op zoek naar meer ganzen zochten we rondom Westerland en de Haukes, maar daar was geen gans te bekennen en ook niets anders. Dus verder naar het Normerven. Onderweg zagen we *Zwarte Kraai*, *Ekster*, paartjes *Nijlganzen*, *Kuifeenden*, *Waterhoen*, *Wilde Eenden*, *Fuut*, *Houtduif*, *Huismussen* en een troep *Spreeuwen*. Bij het Normerven zaten in het weiland grote groepen *Grauwe Ganzen* en *Brandganzen*, een paar *Canadese Ganzen*, een *Kolgans* en een *Fazant*-haan. In een watertje daarachter een groep *Scholeksters*. Op het Normervenwad zaten *Slobeenden*, *Krakeenden*, *Wulpen* en *Kieviten*

Het Schor bij Den Oever.

Foto: Jan Stok

en een mannetje *Slechtvalk*, misschien wel hetzelfde beest dat met ons meegevlogen was. In de lucht wat langsvliegende slierten ganzen en een grote voedselvluht *Aalscholvers*.

Maar waar waren al die ‘rotjes’?? Op naar Hippolytushoef dan maar, waar we een grote *sleep-in* van *Ransuilen* bezochten. Wij kwamen tot 9 stuks, maar er zijn er tot 16 geteld! Mooi duidelijk konden we met uitleg van Kees Roselaar het verschil tussen mannetje en vrouwtje zien en ook de “slaap”- en de “je ziet me niet”-houding. We zagen ook *Turkse Tortels* en *Huismussen*.

Op zoek naar de rotjes gingen we verder naar Stroe. Er vloog een *Buizerd* en er zat een groepje van 6 `a 8 *Patrijzen* op een weiland naast de weg. Helaas vlogen ze op toen we stopten, dus we konden ze niet bekijken. Drie *Holenduiven* kwamen ook op de lijst. En dan, eindelijk: *Rotganzen* op een weiland! Of er ‘witbuiken’ tussen stonden hebben we helaas niet rustig kunnen bekijken, want een Wieringer in een grote auto met aanhanger vond dat wij zijn vrije doorgang zodanig blokkeerden, dat hij, na ons

gepasseerd te zijn, zijn auto uitstapte en schreeuwend en joelend met maaiende armen het land opging en de ganzen wegjoeg. Vervolgens kwam hij scheldend naar ons toe. Wij besloten maar weg te gaan.

Den Oever

In de haven van Den Oever doken een paar *Dodaarsjes* op en op de kant zaten ca. 25 *Wintertalingen*, een paar *Slobeenden*, *Krakeenden*, *Meerkoeten*, *Kuifeenden*, *Aalscholvers* en zelfs twee *Tureluurs*. Ook zagen we een *Oeverpieper* vliegen. Op de pier tussen de sluizen en de Zuiderhaven zagen we 6 *Vinken*, een *Grote mantelmeeuw*, *Futen*, *Meerkoeten*, *Wilde Eenden*, *Kuifeenden*, 6 *Dodaarsjes*, de alom tegenwoordige *Aalscholvers*, een groep *Kieviten*, nog een *Tureluur*, en iemand zag nog een *Steenloper*. Op het grote water zaten even twee mannetjes *Grote Zaagbek*. Ze waren moeilijk zichtbaar op het door de harde wind onrustige lichtgrijze water en het door de even schijnende zon op de golven weerkaatsende zonlicht, dat recht in onze kijkers striemde. Bij de Zuiderhaven/werkhaven konden we het beter zien. In de luwte van het riet dreven *Nonnetjes*, een paar prachtige mannetjes en meerdere vrouwtjes. In de scoop echt een

Toendrarietganzen in de Wieringermeer.

Foto: Jan Stok

lust voor het oog! Midden op het water zwommen drie mannen *Grote Zaagbekken* en een vrouwtje. Verder waren er *Futen*, *Tafeleenden*, *Kuifeenden*, *Aalscholvers* en er vloog een *Grote Mantelmeeuw*. Bert (de Haan) zag zelfs tegen het riet even de turquoise flits van een *Ijsvogel*.

Wieringermeer

Richting het Dijkgatsbos zagen we in het water tussen de rietlanden wat *Slobeenden*, *Wintertalingen*, *Tafeleenden*, *Bergeenden*, *Wilde Eenden* en op het weiland groepen *Goudplevieren*, *Grauwe Ganzen* en ca. 60 *Kieviten*. De grootste groep eenden vonden

we in een van de dijkmeertjes. Bij eerste aanblik allemaal *Kuifeenden*, maar bij nadere bestudering bleken er tussen de kuifjes vele mannen en vrouwen *Toppereenden* te liggen. Ze slapen daar overdag gezamenlijk tot de avond, want dan vliegen ze de dijk over om in het IJsselmeer naar Driehoeksmosselen te duiken. Een mogelijke *Sperwer* werd gezien en een jagende *Buizerd*.

Aan de Oom Keesweg constateerden we dat de *Pestvogel* die gister gezien was, er niet meer zat. Wat heb ik dat deze dag vaak gehoord: “gister het laatst gezien om ... uur”. Inderdaad: voor het laatst, want niet meer aanwezig! Helaas. Op weg naar de 4 “gister geziene” Kleine Rietganzen achter Wieringerwerf, zagen we nog een *Blauwe Reiger*. De *Rietganzen*, waartussen de 4 Kleine zouden zitten vonden we wel, maar ze zaten midden tussen de weilanden aan de randen van een stoppelveld, dus te ver weg om te zien wat voor kleur hun poten hadden. De Kleine Rietganzen hebben we dan ook niet gevonden. Wel zaten er nog een paar *Knobbelzwanen*.

Terugweg

Tot slot toch nog even kijken of de *Kleine Regenwulp* nog bij Barsingerhorn rondrende in het weiland. Vanaf de Westfriese Omringdijk hadden we goed uitzicht, maar de ijskoude wind waaide zo hard, dat we onze kijkers niet goed stil konden houden. Dus vanuit de auto gezocht en ook nog gevonden: een tureluurgrote, druk rondpikkende, licht warmbruine vogel die zich snel verplaatste over het weiland. Ondanks de barre omstandigheden op de dijk was dit beestje toch wel het gevleugelde klapstuk van de dag! Hij of zij komt uit Noord- of Oost-Siberië en overwintert normaliter in Noord-Australië, de Filipijnen en Indonesië en is dus wel een heel eind uit de richting! Verder zat daar nog een groep *Smienten*, een vlucht *Spreeuwen*, wat *Bergeenden* en natuurlijk de *Wulpen* waarbij de *Kleine Regenwulp* zich heeft aangesloten.

Het was al met al een opmerkelijke excursie met heel weinig tot geen vogels op de plaatsen waar je ze normaliter kunt verwachten. Maar wat we wel aantroffen was zeker de moeite waard! Met dank aan excursieleider Bert de Haan en de andere deelnemers.

Paulette Konijn, pamkonijn@gmail.com

IJsvogels in ons werkgebied in 2020

Rutger Polder

Inleiding

Opnieuw was het een zeer gunstige winter voor de IJsvogels. Na een redelijk herstel in 2019 zou nu een explosie van ijsvogels moeten komen. Dat viel wat tegen. Op de Hortus Alkmaar ging het wel weer als vanouds: hier zijn twee nesten grootgebracht en de ijsvogelhut was bijna dagelijks bezet.

Werkzaamheden

De ijsvogelwerkgroep heeft in dit Coronajaar geen wanden geschoond op een paar individuele acties van Arjen en Peter na. Waarvoor dank! Gelukkig kon ik wat meer tijd besteden aan het monitoren van de verschillende locaties.

Resultaat

In de Oudorperhout, in de Schermer achter de Leedjes, naast de golfbaan in de Bergermeer, de Rekerhout, in de Groene voet en bij Hortus Alkmaar waren in ieder geval territoria. Mogelijk zijn alleen de Hortus en de Rekerhout succesvol geweest.

Het paartje in Hortus Alkmaar bracht twee broedsels groot.

Foto: Rutger Polder

Een paar gewoonlijk zekere plekken in Alkmaar, zoals de Egmonderhout, waren nu onbezet.

Bergen: twee succesvolle broedgevallen nog geen 300 meter bij elkaar vandaan. Tevens een niet succesvolle bij de duinmeertjes.

Heiloo: langs de Zeeweg op de vaste plek en in Heiloo-oost. Helaas is niet zeker of dit succesvol was.

Heerhugowaard: de tuin van Cees Verkerke leverde 2 broedsels op. Ook in De Noord was een territorium.

Langedijk: het eiland naast de Roerdomp leverde in ieder geval een territorium op met twee keer broedsucces. Tevens werd in de nabijheid nog een nest gemeld in een omgevallen boomkluit. En dan nog in het Geestmerambacht.

In **Egmond Binnen** bleek in een particuliere tuin met succes gebroed te worden.

De broedgevallen van Castricum worden niet meer opgenomen, omdat de ijsvogelwerkgroep van VWG Castricum dit nu bijhoudt.

Hiermee komt het aantal op 17 territoria waarvan er in ieder geval 7 met zekerheid succesvol waren. Nog lang niet op het recordjaar 2017.

Ook in de Rekerhout is met succes gebreed.

Foto: Rutger Polder

Noord-Holland

Het aantal waarnemingen in Noord-Holland tussen 1 april en 15 mei 2020 was 651. Bijna twee keer zoveel als in 2019. Toen waren het er 326, met maar 9 meldingen in onze regio. Dat laatste was dit jaar wel even anders: minimaal 71, waarvan 22 in het Geestmerambacht en 14 in Heiloo-zuidwest. Op de vinkenbaan in Castricum bleken in 2020 11 IJsvogels te zijn geringd. In 2019 waren het er 13.

Aan de hand van de resultaten kom ik tot onderstaand overzicht.

Tabel 1. Overzicht territoria/broedparen per gemeente 2008-2020.

gemeente	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Alkmaar	5	3	1	2	1	2	3?	5	9	13	0	6	6
Heiloo	1		1	1				1	4	5	1	1	2
Bergen	1	1	1	1	1	1?	1	5	6	5	0	1	4
Heerhugowaard	5	2	2	1			1?	4	3	2	0	1	2
Langedijk	2			2	1	1	2	4	3	4	1	1	3
Obdam		1	?					1	1	2	0		
Totaal	15	7	4	7	3	4?	7?	20	26	31	2	10	17

Graag wil ik eenieder hartelijk bedanken die geholpen heeft met het onderhouden en maken van wanden; doorgeven van waarnemingen; het monitoren en het insturen van foto's.

IJsvogelwerkgroep Alkmaar e.o.

Rutger Polder, Westerweg 232, 1815 JK Alkmaar, 1815JK@hetnet.nl

Massale trek van Buizerd over VWG Alkmaar op 16 en 17 oktober 2020

Op 16 en 17 oktober 2020 was er massale trek van Buizerds over ons werkgebied. Er werden vele honderden Buizerds overvliegend gezien wat voor onze contreien zeer ongebruikelijk is. Daarnaast vlogen de vogels naar het noorden, terwijl in het najaar de gebruikelijke trekrichting zuidelijk is.

Het verhaal begint in de week van 12 oktober wanneer veel Buizerds besluiten de tocht vanaf Scandinavië en andere Noord(oost)-Europese landen richting het zuiden te wagen. Boven Oost-Europa treffen ze echter een groot lagedrukgebied met veel regen. In plaats van de gebruikelijke route van Oost-Europa richting het zuidwesten wijzigen de vogels hun koers naar het westen en komen ze terecht in het oosten van Nederland. Daar sneuvelen vele dagrecords op telposten met onder meer een landelijk record van 1793 Buizerds over Losser op 15 oktober en 1776 over de telpost bij Uden. Ook op 14 oktober waren er al hoge aantallen met als maximum 1273 over dezelfde telpost bij Uden.

De vogels blijven koers houden naar het zuidwesten en komen in België en Noord-Frankrijk uit bij de zee. En dan ontstaat er verwarring: deze Buizerds zijn gewend over

Klein deel van de paar honderd langstreckende Buizerds over De Omloop in Schoorl, 16 oktober rond 17:00 uur.

Foto: Jan Stok

land te kunnen blijven vliegen tot aan de Middellandse Zee (als ze al zover naar het zuiden gaan) en raken gedesoriënteerd. Veel vogels besluiten daarom de koers te wijzigen en gaan weer richting het noorden.

In de namiddag van 16 oktober komt het eerste bericht door op onze VWG Alkmaar appgroep: een groep van ruim 160 wordt gezien door Jacos Jes over Bergen en later over Warmenhuizen. Ook over Alkmaar vliegen diverse grote groepen: Nick van der

Ham telt er 216 in 3 kwartier. Enorme aantallen voor onze regio.

Op 17 oktober zijn Paul de Jong, Dook Vlucht en ondergetekende aan het trektellen op telpost Bergen aan Zee. We hopen uiteraard op nog een dag met veel Buizerds. De hele ochtend vliegen ze niet en tussen 11 en 12 uur regent het. Dan wordt het droog en overal om ons heen zien we Buizerds opstijgen en groepen vormen om vervolgens af te glijden naar het noorden. Veel vogels hebben dus overnacht in de duinen en hebben gewacht op de juiste omstandigheden om te vliegen. We brengen de appgroep op de hoogte en al snel volgen berichten van vogelaars die groepen Buizerds over zien vliegen. Op telpost Bergen aan Zee komen we in 3 uur tijd op een totaal van 310 vogels. Daarvoor waren we nooit verder gekomen dan 46 vogels (op 15 oktober 2011), wat al flink is voor de Noord-Hollandse kust.

De vogels blijken aangekomen in het noorden van Noord Holland en over te steken naar Texel. Op de eilanden vliegt alles in een smalle baan verder tot aan Schiermonnikoog. Op Texel worden er in een paar uur 1550 gemeld en op Vlieland 1220.

Uiteindelijk zijn de vogels na onze Wadden weer afgebogen en naar het zuiden gaan vliegen. Het einde van dit unieke fenomeen.

Erwin van Saane, e.v.saane@ziggo.nl

Wetenswaardig? (10)

Een **Amerikaanse Zearend** stierf door een steekwond in de hartstreek waarvoor de scherpe snavel van een **IJsduiker** verantwoordelijk was (NRC Handelsblad, 6 juni 2020).

Een ieder kent het beeld van de op lichtmasten posterende **Aalscholvers**. Zij drogen de vleugels in de wind en maken toilet. Ook verteren zij de vismaaltijd: in twee uur tijd zeven enorme flotsen stinkende vogelpoep (NRC Handelsblad, 21 juli 2020). Twee **Grauwe Kiekendief**-mannen vertrokken op 16 augustus 2006 uit Finsterwolde,

Aalscholver, Alkmaar RAK-Noord, 3 maart 2018.

Foto: Ruud Costers

Gr. en bevonden zich beide op 20 oktober op een slaappleats in Mauritanië. De een vloog de geijkte route via Gibraltar en de andere maakte een 1500 kilometer lang ommeetje via de laars van Italië. Hoe bestaat het? (Noordhollands Dagblad, 11 augustus 2020).

Na een bezoek van de Vos aan het dak van de IJbunker in de haven van IJmuiden op 24 juni 2019 bleken alle nesten van de volledig bezette kolonie van **Zilvermeeuwen** en **Kleine Mantelmeeuwen** gepredeerd (Rapport Fred Cottaar, februari 2020).

De invloed van jagers is in het Europees Parlement zo groot dat in elf EU-landen nog steeds op de **Zomertortel** mag worden geschoten. Zo leggen alleen al in Spanje jaarlijks 700.000 stuks het loodje (het Vogeljaar 2020, nr.2).

Zonder strenge winters zal de populatie **Halsbandparkieten** blijven toenemen. Zij kunnen wel 30 jaar oud worden (het Vogeljaar 2020, nr.2.).

Een jonge **Grote Canadese Gans** verloor zijn halsband. Vervolgens werd hij drie dagen lang niet door zijn ouders en de andere jongen, die alle ook een halsband

Familie Grote Canadese Ganzen, Geestmerambacht, 12 mei 2015. Foto: Ruud Costers

droegen, getolereerd. Zij misten zijn halsband als extra uiterlijk kenmerk (Limosa 2020, nr.2). Bij veel vogels duurt het leggen van een ei 20 tot 60 minuten. Maar de **Koekoek** heeft haast en doet dat gemiddeld in 13 seconden (het Vogeljaar 2020, nr.2.).

Het nestelen van **Boerenzwaluwen** in stallen en schuren staat garant voor een hoog broedsucces. Maar niet wanneer een nabij broedende **Bosuil** bij volle maan de kolonie weet binnen te dringen en zeven adulte **Boerenzwaluwen** predeert. Slechts vijf van het verwachte aantal van veertig jongen vloog uit (Limosa 2020, nr.1).

Paapje en **Roodborstapuit** lijken sterk op elkaar. Waarom keldert de broedvogelstand van het **Paapje** jaar na jaar en zit de andere soort in de lift? (Sovon-Nieuws 2020, nr.3).

Een piepjonge **Huismus** vloog op 4 juli 1981 als verstekeling van Los Angeles naar Sydney. Hij is, naast onder andere de 'Dominomus', een van de opgezette mussen met een verhaal in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam (NRC Handelsblad, 15 mei 2020). De zeeztrekelpost Camperduin staat in de periode 1975-2018 op liefst 36.010 teluren. Alleen Scheveningen heeft er met 45.701 uren meer (Sovon-Nieuws 2020, nr.3).

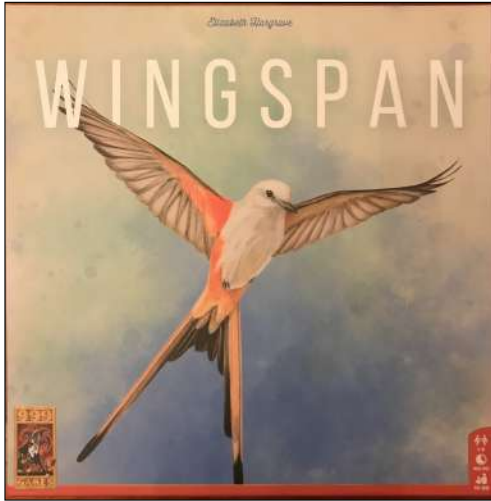
Door windmolens opgewekte groene stroom die ten koste gaat van de natuur, in het bijzonder de vogels, is wat Vogelbescherming Nederland betreft niet groen (NRC Handelsblad, 4 augustus 2020).

Het is echt waar: als je meer weet, ga je ook meer zien (Frits-Jan Maas in Wijkkrant Alkmaar-Noord, september 2020).

Verzameld door Ruud Costers, ruudcosters27@gmail.com

Recensie: vogelspel Wingspan

In coronatijd worden er niet alleen meer boeken verkocht, ook de verkoop van gezelligheidsspellen is sterk toegenomen. Er is zelfs een run op spelletjes, ze zijn niet aan slepen, schrijft het dagblad Trouw op 7 november. De mensen zijn Netflixen en televisiekijken beu. Daarom deze keer geen boekenrecensie maar een recensie over een spel. En

wat voor één! Wingspan is ontworpen door ... een vogelaar! De spelontwerpster wilde een spel bedenken dat niet gaat over oorlogvoeren, kolonisten of kastelen maar over natuur. Een spel waarin je eieren legt, rupsen verzamelt en je inleeft in de azuurmees of de zeearend.

Wingspan is een schitterend vormgegeven spel dat al veel internationale prijzen heeft gewonnen. De spelerstafels zijn mooie getekende landschappen met bos, weide en moeras. De dobbeltoren heeft de vorm van een vogelhuisje. De echte toppers van het spel zijn 170 prachtig getekende vogelkaarten die niet zouden misstaan in een plaatjesalbum van Jac P. Thijsse. Op de kaartjes staat korte thematische informatie over de desbetreffende vogel. Het is een spel dat liefde voor de natuur oproept.

Het doel van Wingspan is om de beste leefomstandigheden voor de vogels in jouw gebied te creëren. Elk vogel breidt in één van de leefgebieden – bos, weide of moeras – een ketting van combinaties uit. Deze leefgebieden richten zich op twee hoofdaspecten van groei: voedsel pakken en eieren leggen. Er zijn vijf soorten voedsel: slakjes, zaden, vis, fruit en knaagdieren. Het spel bestaat uit vier rondes waarin je een aantal acties mag uitvoeren. De eerste actie die je kan doen is het neerleggen van een vogel uit de hand, mits je de juiste voedseliches kan afleggen en soms eieren. De tweede actie die je kan kiezen is het verzamelen van voedsel. De hoeveelheid voedsel die je mag pakken hangt af van de vogels die er in je bosgebied leven: hoe meer vogels daar zitten, des te meer voedsel. De derde actie is eieren leggen en de hoeveelheid daarvan hangt af van het aantal vogels in je weidelandschap. Tot slot kan je extra vogelkaarten trekken en dat hangt af van het aantal vogels in je moerasgebied. Vogelen wordt zo een strategie. Het is de kunst om de juiste vogels te kiezen om puntenscorende actiereeksen te creëren.

In de basis is de vogelselectie Noord-Amerikaans, omdat de ontwerpster uit de VS komt. Maar inmiddels zijn er twee uitbreidingssets. In november 2019 verscheen de eerste met ruim 100 Europese vogelsoorten en nieuwe eigenschappen die de interactie tussen de spelers vergroten of nieuwe acties aan het einde van een ronde toevoegen.

Sommige vogels kunnen profiteren van overtollig voedsel. Afgelopen november verscheen de uitbreiding Oceanië (95 nieuwe vogelsoorten) en ook daarmee zijn weer

specifieke eigenschappen toegevoegd en ook een nieuwe voedselsoort: nectar.

Wingspan is een erg mooi en leuk spel voor heel wat uurtjes speelplezier, zelfs in je eentje. Doordat er zoveel vogelkaarten zijn, is elk spel weer anders.

Wingspan, 1-5 spelers, Uitgeverij 999 Games, € 45-50. Uitbreidingen € 30.

Arie de Wit, ariethewite@gmail.com

Communicatie & Actualiteiten

Van het Bestuur

Omgevingsverordening NH2020

Op 27 november 2020 is, na ‘verwerking’ van de ingediende zienswijzen, de Omgevingsverordening NH2020 van de provincie Noord-Holland, met een Nota van Toelichting, definitief geworden. Hierin staat vermeld: “Voor het gebied buiten de MRA (Noord-Holland Noord) geldt vooralsnog een verbod op het bouwen van nieuwe windturbines of het opschalen van reeds bestaande windturbines. Vervanging van bestaande windturbines is wel mogelijk, mits wordt voldaan aan de daaraan gestelde

eisen. Het ‘nee, tenzij’-beleid zoals vermeld in het coalitieakkoord zal worden vertaald met de uitkomst van de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN). Aangezien de RES NHN in gezamenlijkheid met de provincie, de gemeenten de waterschappen en andere *stakeholders* wordt opgesteld en er lokale participatie zal plaatsvinden geeft de RES NHN aan of de dan voorgestelde windenergie kan rekenen op draagvlak. Aangezien het proces van de RES NHN nog niet voltooid is wordt daarop met de onderhavige wijziging van de verordening buiten de MRA nog niet vooruit gelopen. Gelet op het voorgaande is ervoor gekozen om vooralsnog een verbod voor nieuwe turbines in Noord-Holland op te nemen. Initiatieven die reeds vergund zijn kunnen worden gerealiseerd en bestaande turbines mogen onder voorwaarden worden vervangen.”

Ook de Spreeuw in de beklaagdenbank.

Foto: Jan Gerhardus

Veel woorden, maar daar zou niettemin uit opgemaakt moeten worden dat in de Kop van Noord-Holland, dus buiten de MRA (Metropool Regio Amsterdam) niet zo maar zonder meer nieuwe windturbines kunnen worden gebouwd. Dat lijkt vooralsnog goed nieuws, maar omdat er wel wordt vermeld dat dit een ‘nee, tenzij’-beleid is, kunnen we hier nog niet helemaal gerust op zijn. Voor vogels en natuur staan er ook nog wel wat andere eigenaardige dingen in, die ons als vogel- en natuurbeschermers ietwat ongerust maken. Zo worden er generieke vrijstellingen verleend voor zgn. ‘nestbehandeling’ (een eufemisme voor het opzettelijk vernielen, spoelen, etc. van nesten en eieren) van Brandgans, Grauwe Gans, Knobbelzwaan en Kolgans, hetgeen inhoudt dat de gebruiker / eigenaar van een stuk grond waar zich nesten van deze soorten bevinden, ondanks het generieke verbod op het opzettelijk verstoren van nesten van in het wild levende vogels (verbod in artikel 3.1, tweede en derde lid, van de Wet natuurbescherming) deze nesten wel mag vernielen, spoelen, etc. indien hij daarvan schade ondervindt aan zijn bezit. Op vergelijkbare wijze is, voor gevallen van vermoede scha-

de aan gewassen of andere economische belangen door vogels, ook generieke ont-heffing verleend voor het verbod op het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1, eer-ste lid, en artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, van de Wet natuurbescherming) voor de soorten Brandgans, Ekster, Gaai, Grauwe Gans, Knobbelzwaan, Kolgans, Meerkoet, Spreeuw en Wilde Eend. Vooral ten aanzien van de laatste twee soorten is het wel erg navrant om te constateren dat de sterk negatieve aantalstrends van die voorheen inder-daad super-algemene soorten, zoals die het laatste decennium zijn geconstateerd voor de provincie Noord-Holland (en overigens ook voor vele andere Nederlandse provin-cies...) nog geen aanleiding zijn geweest om dit soort vrijstellingen te heroverwegen... Er blijft nog veel werk aan de winkel voor verenigingen als de onze!

Verplaatsing zeetrekpost Camperduin

Dit najaar heeft eindelijk de verplaatsing van de zeetrekpost in Camperduin naar een hoger en iets zuidelijker punt vorm gekregen. Het uitzicht op zee is hierdoor echt aan-zienlijk beter geworden, maar in ieder geval in eerste instantie was er nog wel sprake van veel zandverplaatsing door de wind. Nu in de tweede helft van november ook overall rondom de nieuwe telpost helm is aangeplant, luidt de verwachting dat overlast (zand tot in de telpost en risico op verzakking) minder zal zijn geworden.

Excursies, lezingen etc.

De stand van zaken ten aanzien van lezingen en excursie moet, vanwege COVID19, zich steeds weer aanpassen aan nieuwe, voorsnog weer strengere regeltjes: de door-de-weekse donderdag excursies zijn weer opgepakt, maar op de fiets en met niet meer dan drie deelnemers.

de andere excursies zijn nog absoluut niet aan de orde. Het is immers onmogelijk om mensen te vragen op eigen gelegenheid te reizen en het bij elkaar in de auto stappen is niet toegestaan.

De hervatting van (COVID19-proof) lezingen die we in het vorige nummer nog aan-kondigden, is inmiddels weer opgeschort tot nader order. Wijkcentrum De Oever is gewoon dicht.

Digitalisering waarnemingskaartjes

Melden we in het vorige nummer nog dat alle kaartjes, waar in het verleden waarnemingen in ons werkgebied op werden gearchiveerd, zijn gedigitaliseerd, nu blijken er vanuit de VWG Nieuwe Niedorp nog ongeveer 100 ingevulde waarnemingskaartjes opgedoken te zijn met waarnemingen uit het werkgebied van onze Vogelwerkgroep. De secretaris gaat erachteraan om ook deze kaartjes in bezit te krijgen en zal vervolgens trachten ook die te (laten) digitaliseren in waarneming.nl.

Geestmerambacht

Rondom het Geestmerambacht is het nieuws ietwat gemengd. In een nieuwe visie van het recreatieschap, inmiddels besproken in de gemeentes Langedijk, Heerhugowaard en Alkmaar, wordt nog altijd zwaar ingezet op het sterk ontwikkelen van de recreatieve functie(s). Waar dat dan zou kunnen botsen met de planologische aanwijzing van het

gebied als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), worden opties overwogen om die aanwijzing 'uit te ruilen' met andere stukken landelijk gebied (lees dus: natuur opofferen om dat elders te 'ontwikkelen'...). Aan de andere, positievere kant zijn er toch wel sterke bezwaren aangetekend tegen de tokkel-baan aan de westzijde van de Oosterdel en wordt er door in ieder geval gemeente Alkmaar aangedrongen op concentratie van de intensieve recreatie (inclusief uitbreiding van horecagelegenheid) aan de oostzijde. Dat is dan weer een relatief gunstige ontwikkeling...

We blijven op het vinkentouw zitten, in nauwe samenspraak met het burgerinitiatief Bescherm de natuur in het Geestmerambacht.

Monitoring van ecologische effecten kap in Schoorlse Duinen

In het vorige nummer hebben we kunnen lezen dat de (gedeeltelijke) kap van naaldbos (in concreto het Dr. Van Steijnbos) in de Schoorlse Duinen wel doorgang gaat vinden. Dit initiatief van Staatsbosbeheer is inmiddels, ondanks de felle protesten van de tot 'Duinstichting' omgedoopte beweging 'Schoorlse Bos Moet Blijven', daadwerkelijk opgepakt. De VWG is voornemens om, liefst in samenwerking met KNNV en in overleg met SBB, een breed monitoringsprogramma op te stellen en uit te voeren om de ecologische ontwikkelingen (het vóórkomen en de trends van flora en fauna) te volgen in en rond het gekapte bosperceel van naaldbos, ook in relatie tot wat de Schoorlse Duinen als geheel in de toekomst voor 'natuurlijke biodiversiteit' beoogt te betekenen. Alleen door op systematische wijze en gedurende een langere tijd te volgen hoe planten en dieren gaan reageren op de door de kap in gang te zetten veranderingen kunnen we erachter komen of 'de natuur' en 'de biodiversiteit' nu inderdaad een impuls gaan krijgen als gevolg van de kap of dat er wellicht verliezen aan natuurwaarden gaan optreden.

Oproep (nieuwe) bestuursleden

De zoektocht naar nieuwe bestuursleden, nodig omdat onze huidige voorzitter bij zijn aantreden heeft aangegeven tot 2021 in functie te willen blijven en omdat twee andere bestuursleden (waaronder de secretaris) er statutair per 2022 mee op moeten houden, levert helaas nog altijd geen geïnteresseerden op.

Het moge duidelijk zijn dat dit langzamerhand wat zorgelijk begint te worden. De Vogelwerkgroep blijft dus hard op zoek naar kandidaten voor bestuursfuncties. Eerst een poosje meedraaien en dan pas echt toetreden behoort uiteraard tot de mogelijkheden en verdient de voorkeur.

Blijf gezond en laten we hopen dat we, ijs en COVID dienende, ergens in de loop van 2021 de gebruikelijke draad weer kunnen gaan oppakken.

Het Bestuur

Van de penningmeester

Nieuwe leden en opzeggingen tot 1 november 2020

Nieuw

Gaudia van Bakel

Ruud Beentjes

Charlotte Bierman

Rein Delhaas

Henk Hoorn

Marieke Mooij

Ernst Naber

Peter van den Berg, penningmeester

De raadselvogel van Wim.

Illustratie: Wim Schols

Lezingen

Voorlopig maandagavond **20.00** uur Wijkcentrum De Oever, Amstelstraat 1, 1823 EV te Alkmaar (Oudorp). **Opgeven verplicht.** Zie ook www.vwg-alkmaar.nl onder Lezingen.

18 januari: De Brenne door Geert Engels

Natuurpark De Brenne is een natuurgebied met internationale status. Het ligt zo'n 250 km ten zuiden van Parijs en is voor de natuurliefhebber en rustzoeker een prachtig gebied.

Er liggen zo'n 3000 meren en meertjes die onder andere gebruikt worden voor de visteelt. Maar ze worden ook bevolkt door vele vogelsoorten. Soorten die in Nederland zeldzaam zijn geworden komen daar nog in groten getale voor. En uiteraard diverse soorten die wij hier niet kennen, maar die we wel graag willen zien. Ook de plantenrijkdom is uniek; er komen o.a. tientallen soorten orchideeën voor.

Geert Engels komt al bijna 20 jaar in het gebied en kent het inmiddels op zijn duimpje. Hij verzorgt er excursies en lezingen. Tijdens die excursies staat de natuur centraal, maar ook andere zaken zoals landschap en visteelt komen aan de orde. Geert heeft de camera altijd paraat en aan de hand van zijn foto's wil hij zijn publiek kennis laten maken met dit prachtige gebied. Om alvast een idee te krijgen van de natuurbelevissen van Geert, kijk op <http://fotosgeertengels.blogspot.com/>.

15(17?) februari: *Wit-Rusland: een land tussen Polen en Rusland. Een prachtige vogelreis in 2019 door Ruud Kampf*

In 2018 vertelde Ruud over de reizen door Oost-Europa tussen 1986 en 2017, waarbij alleen Wit-Rusland en Moldavië nog niet zijn aangedaan. Was eigenlijk te veel voor één avond. Hierbij had hij, samen met Kitty al een paar keer aan de oostgrens van Polen gestaan. Wit-Rusland was wel toegankelijk, maar niet om vrij te reizen, en zeker niet met een eigen busje.

Begin 2019 gingen de grens open. Aan de Nederlandse ambassade gevraagd: kunnen we op eigen houtje reizen? Ja dat kan, maar doe het dit jaar, want je weet nooit. Dus gelijk met de voorbereidingen begonnen, veel papierwerk, toestemmingen, visa, veel stempels en een zeer gedetailleerd reisschema, per dag ingevuld, waar we ons niet aan hoefden te houden. Geen ijzeren gordijn, maar een 'witte muur'. Maar uiteindelijk in Wit-Rusland waren we zo vrij als een vogeltje.

Ruud laat beelden zien van de landschappen, van de mensen, de vriendelijke ontvangst overal. Over het ringen van poelsnippen, laplanduilen en waterrietzangers. Zoektochten naar Oeraluilen, Azuurmezen en meer moois.

En natuurlijk de tragedie van een land tussen oost en west, de leegte en stilte van het land, waar zoveel mensen zijn verdwenen, de lege dorpen, de overtocht van Napoleon over de Berezina, de invallen van Polen, Russen, Duitsers. En de huidige hoop op democratie: Belarus

Wanneer kunnen we er weer heen? Het was een speciale reis.

17 maart: jaarvergadering en aansluitend *Marker Wadden* door Debby Doodeman

Ofra Carmi, o.carmi@quicknet.nl

[KNNV]John Scheepe, ivn.egmonderhout@gmail.com

Excursienieuws

Het bestuur heeft n.a.v. de coronamaatregelen in overleg met de excursiecommissie besloten de excursies tot nader order afgelast. Zie de website voor de regels.

Zie www.vwg-alkmaar.nl/agenda voor het laatste nieuws.

Andere datums: nog niet bekend.

Bert de Haan, gj.dehaan@zonnet.nl of (072) 515 48 05 of (065) 061 41 13

Al 50 jaar zetten we de
BLOEMETJES
BUITEN

Intratuin Heerhugowaard
Zuidpoort 1, 072-5757157
intratuinheerhugowaard.nl

Natuurlijk! Intratuin

Waarnemingen september t/m november 2020

Pierre van der Wielen

HBZ = Hondsbossche Zeewering

NHD = Noord-Hollands Duinreservaat

TBaZ = Telpost Bergen aan Zee

TCa = Telpost Camperduin

VHPP = Verenigde Harger- en Pettemerpolder

Net als vorige periode werden er deze drie maanden bijna 31.000 waarnemingen ingevoerd. Een aantal publiekstrekkers waren de steppevorkstaartplevieren, steppekieken-dieven en de diverse boszangers die vrijwel allemaal een bijzonder goed najaar beleven. En gelukkig konden we daar hier ook een paar krentjes van meepikken.

Op 6 september vloog een **Vale Pijlstormvogel** langs Camperduin. Op dezelfde locatie vloog op 21 november een **Stormvogeltje** langs, een soort die dit jaar (tot nu toe) nogal dun gezaaid is. Op 8 september en 16 november vloog een **Vaal Stormvogeltje** langs Camperduin. En op 19 en 21 november vloog er één langs Bergen aan Zee. Op 10 oktober vloog een **Kuifaalscholver** langs Camperduin en een ander exemplaar vloog op 29 november langs het NHD.

Op 9 oktober werd een **Koereiger** bij Graft-De Rijp gezien en waarschijnlijk dezelfde werd op 5 november in polder Mijzen gezien. Deze grote polders worden nauwelijks bezocht waardoor de vogel er weken rond kan zwerven zonder gezien te worden. In het gebied rond De Putten en de VHPP werd de gehele periode een **Kleine Zilverreiger** gezien. Daarnaast werd er telkens één gezien op 1 september bij Koedijk, op 8 september bij Sint Pancras en op 28 oktober bij Schermerhorn. **Purperreigers** deden het nog steeds goed met deze periode minimaal 7 waarnemingen. Leuk waren de vijf die op 2 september over Oudorp vlogen. De overige werden voornamelijk in de polders tussen Petten en Schoorl gezien met nog een late op 6 november in de Oudburgerpolder bij Bergen en de volgende dag over de Schoorlse Duinen. Een verrassende *escape* was de **Rode Ibis** die op 25 november op meerdere plekken in ons werkgebied gezien werd, van de Schermer tot aan de kust. Nu is dit ook niet echt een onopvallend bruin 'skulkend' diertje maar toch verrassend zo'n reeks waarnemingen op een doordeweekse dag.

Vanaf 26 oktober verbleven er weer **Kleine Zwanen** in de Mijzenpolder, eerst 2, later 8 exemplaren. Op 28 november vlogen er 6 over Camperduin. Op 7 november vlogen twee **Wilde Zwanen** over de HBZ. Vanaf 7 november tot het eind van deze periode verbleef er een **Krooneend** op het Starrevlak in het NHD. Op 13 september werd een groepje van drie **Witoogeenden** ontdekt op de Abtskolk. Tot op 21 september werden er regelmatig enkele gezien. Dit is een voor onze regio bijzonder schaarse soort met sinds het jaar 2000 minder dan vijf waarnemingen.

Op 6 november was er een claim van een **Grijze Wouw** in de duinen nabij de Franschman. Een late **Zwarte Wouw** vloog op 10 november over de Sammerpolder. Ook landelijk zijn Zwarte Wouwen in het najaar behoorlijk zeldzaam maar juist dit

jaar zijn meerdere late gezien waaronder één op Wieringen die lijkt te gaan overwinteren. **Rode Wouwen** kunnen daarentegen het gehele najaar en winter worden gezien; op 16 oktober verbleef er één in de Schoorlse Duinen, en op 6 en 8 november werd er één in het NHD gezien (dezelfde?). Tussen 20 en 25 verbleef er een nogal mobiele **Zeearend** in het gebied tussen De Putten, het NHD en Koedijk. Ook bijzonder mobiel was de jonge **Steppekiendief** die vanaf eind augustus in het gebied rond de VHPP en de Abtskolk verbleef. Deze vogel joeg razendsnel de polder door en bleek dagelijks een enorm gebied te bestrijken en was daardoor ook niet altijd eenvoudig te vinden. Hij werd het laatst gezien op 12 september. Op 14 september vloog er een jong over de telpost BaZ en het NHD. Vanaf 30 september was er een nieuw exemplaar in de VHPP die tot 2 oktober bleef en die dag ook weer over dezelfde twee telposten werd gezien. De laatste werd op 9 november nabij De Putten gezien. Op 17 oktober vloog een **Ruigpootbuzerd** over telpost BaZ en op 8 november zat er één in de Schoorlse Duinen. Tussen 2 september en 13 oktober werden negen **Visarenden** gemeld.

Na een korte pauze werd de **Steppevorkstaartplevier** van De Putten e.o. op 5 september een paar kilometer zuidelijker in de Groeterpolder teruggevonden. De vogel liet zich daar geweldig zien en trok veel publiek. Ook de vogel beviel het blijkbaar prima want op 13 oktober bleek ie een vriendje gebeld te hebben voor gezelschap. Heel

Steppevorkstaartplevier, Grootdammerpolder, 5 september 2020.

Foto: Pierre van der Wielen

wat gezelliger dan die luidruchtige Goudplevieren... Tot op 22 oktober werden er regelmatig twee bijeen gezien en daarna, tot 27 oktober weer één. Vogelaars op zoek naar deze vogels vonden op 6 september één en 7 september twee **Morinelplevieren** in dezelfde groep steltlopers. Tussen 11 september en 3 oktober werden nog eens 7 overvliegende **Morinellen** gemeld, allemaal langs de kust. Op 16 september verbleef er één in De Putten.

Op 5 en 9 september verbleef een **Gestreepte Strandloper** in het gebied tussen de Leihoek en De Putten. Tussen 2 en 7 oktober trok een **Grauwe Franjepoot** vrij veel bezoekers naar de Sammerpolder bij Heiloo. De eerste **Rosse Franjepoot** werd op 28 oktober langs Camperduin gezien. Op 10 november zat er één bij de Kerf en op de 20e zat er één in De Putten.

Op 5 september vloog een **Kleinste Jager** langs Camperduin en de HBZ en eerder die ochtend ook een **Vorkstaartmeeuw** langs Camperduin. Meer Vorkstaartmeeuwen volgden op 31 oktober langs Camperduin en op 19-11 langs Bergen aan Zee. Van 9 tot 12 september werden tot drie **Lachsterns** gezien in de VHPP en de polders rond de Abtskolk. **Zwarte Zeekoeten** deden het goed met vogels op 24 september (langs Egmond), 7 november (Camperduin) en 22 november (Egmond). Op 16 november vloog een **Kleine Alk** langs Egmond en later ook Camperduin. Tussen 27 september en 21 november werden zes **Papegaiduikers** gemeld langs Camperduin en op 17 november nog één langs Egmond aan Zee.

Er werden deze periode maar liefst 31 waarnemingen van **Velduilen** doorgegeven waarbij de nadruk op de HBZ en de aangrenzende polders lag, waar er tot maximaal drie tegelijkertijd werden gezien. Tijdens een wandelingetje achter ons huis in Heerhugowaard, op zoek naar vleermuizen, werden we op 12 september prettig verrast door een **Nachtzwaluw** op het wandelpad. Op de 14e werd er nog één gezien in het NHD. **Vale Gierzwaluwen** lijken inmiddels een te verwachten dwaalgast in het late najaar, zeker in perioden met zuidenwind. Dit jaar zijn er bizar veel gezien, tot vijf bijeen op Texel, maar ook hier deelden sommigen in de pret. Op 24 oktober vloog er één over de Wimmenummerduinen en later ook nog over Egmond aan Zee en de telpost BaZ.

Op 25 september zat er een **Draaihals** op de parkeerplaats bij Hargen. Een extreem late werd op 18 november door een kat te grazen genomen in Heiloo. De vogel werd gered maar verloor wel een oog. Het was een behoorlijk goed najaar voor **Strandleeuweriken** met maar liefst 23 waarnemingen. De groepsgrootte viel dan wel weer wat tegen: de grootste groepen waren 10 en 18 stuks. Er werden 18 verschillende waarnemingen van **Grote Piepers** ingevoerd. Het leeuwendeel vloog over de HBZ en BaZ met op de laatste plek dagtotalen tot vier stuks op 17 oktober. De enige doorgegeven **Duinpieper** vloog op 14 september over BaZ. Op 13 en 14 oktober werden **Siberische Boompieper** over BaZ gemeld. De enige **Roodkeelpieper** vloog op 23 september over Camperduin.

Op 14 oktober vloog een **Pestvogel** over BaZ. **Cetti's Zangers** blijven zich snel verder uitbreiden met naast de bekende vogels in Alkmaar en de Kleimeer nu ook meerdere vogels in de Schermer. Op 11 en 12 september trok een **Grauwe Fitis** in de Geul in de HBZ veel belangstelling. Zeker ook omdat de vogel op sommige foto's wat weg leek te hebben van een Groene Fitis... Op 31 oktober zat er een fraaie **Pallas Boszanger** nabij Egmond aan Zee. Een paar dagen eerder en een paar 100 meter verderop zat tussen 20 en 23 oktober een **Humes Bladkoning** in de Wimmenummerduinen. Gewone **Bladkoningen** waren niet zo talrijk als voorgaande jaren maar er werden er toch circa 90 doorgegeven. Eén van de grote verrassingen dit najaar was de influx van **Bruine Boszangers**. Normaal worden er elk najaar wel enkele gezien maar dit najaar zijn er circa 80 gezien! Ook hier in de regio werden er best wat gezien waarbij

Bruine Boszanger, Hondsbossche Zeewering, 18 oktober 2020.

Foto: Pierre van der Wielen

bijvoorbeeld enkele waarnemers er twee en zelfs drie op een ochtendje ontdekten... De eerste zat tussen 17 en 19 oktober op de HBZ. De tweede zat op 22 oktober in de Grootdammerpolder en daarna werden er tussen 9 en 19 november een handvol in het NHD gezien. Ook **Siberische Tjiftjaffen** deden het goed met 5 à 6 stuks in het NHD. Een **Buidelmees** vloog op 8 november over Camperduin.

Siberische Tjiftjaf, Texel Robbenjager, 7 november 2020.

Foto: Pierre van der Wielen

De eerste **Klapekster** van het najaar werd op 23 september in het NHD gezien waar er ook op 22 oktober één werd gezien. Bij de Leihoeck zat er op 22 oktober één en vanaf de volgende dag was de gebruikelijke overwinteraar in de Schoorlse Duinen er weer. Op 13 november trok er nog één over BaZ. Op 20 september vloog er een **Raaf** over De Putten. Ook in het NHD en in mindere mate de Schoorlse Duinen werden regelmatig tot twee stuks gemeld.

Op 14 november vloog een **Europese Kanarie** over de parkeerplaats van Hargen. Op 5, 7 en 8 november vlogen telkens 1 tot 2 **Fraters** over Camperduin. Op 14 november vlogen er drie over de HBZ. Een jonge **Ortolaan** trok op 13 en 14 september veel publiek in de VHPP. De vogel liet zich ook vaak prachtig zien en horen. Op 28 september zat er een **Dwerggors** op de HBZ en op 1 november vloog er nog één over BaZ.

Pierre van der Wielen, jocotoco@hotmail.com

Ogrut 60: De vijand (2)

De vorige Ogrut ging over onze weggelopen traumakat en ik eindigde met de mededeling dat wij een kitten gingen halen. De column leverde een aantal enthousiaste reacties op. Ik wist niet dat er zoveel kattenliefhebbers in onze vogelvereniging waren. Ik had veel afkeuring verwacht, katten en vogels lijken elkaar uit te sluiten, maar niets van dat. Ik merk het ook op mijn werk. Af en toe plaats ik op ons intranet een foto van onze nieuwe aanwinst. Dat levert toch veel likes op! Veel meer dan een foto over een werkproject. Katten hebben iets wat ons aantrekt. Ik hoop nog meer enthousiasme te kweken door verder te gaan over dit onderwerp. We gingen dus een kitten halen. Kent u die mop van die mensen die een kitten gingen halen? Ze kwamen met twee thuis! Twee broertjes, dachten we, maar de dierenarts hielp ons uit de droom: een broertje én een zusje. Ik heb ooit één keer eerder een kitten gehad en dat was erg leuk. Maar twee kittens, och dat is nog veel leuker, ik zeg u, dat is ronduit geweldig! Het is dikke pret. We bouwden in ons huis een speelparadijs voor hen, van dozen met uitgeknipte poortjes erin. Dus geen luxe klimpalen uit de dierenwinkel, gewoon zelf gemaakt. Mijn vrouw is daar erg goed in. Van buiten neemt ze takken mee, blaadjes, eikels, elzenpropjes, etc. Die legt ze in het kittenspeelparadijs. Ze ravotten dat het een lieve lust is. Als ze moe zijn, dan gaan ze slapen, tegen elkaar aan, met de pootjes om elkaar heen. Zo vertederend! Wat ze helemaal fantastisch vinden om mee te spelen is – niet schrikken – een vogelveer. Helemaal door het dulle zijn ze dan. De gekste capriolen maken ze. Op deze manier hoeven ze buiten niet achter de vogels aan, een vogelveer geeft

ze afdoende pret. En wat ook zo heerlijk is, is dat ze heel aanhankelijk zijn. Als ik thuis zit te werken, zitten ze op schoot of op mijn bureau. Tot ietwat teleurstelling van mijn vrouw. Ze komen namelijk alléén bij mij zitten. Voor de TV liggen ze uitgestrekt op mijn benen te spinnen. Dat geronk is een rustgevend geluid. Daar kan geen cursus mindfulness tegenop. Een kat, ik kan het u van harte aanbevelen. En er is maar één ding leuker dan een kat, en dat zijn er twee.

Drinkschaal op stok, veilig tegen katten.

Foto: Kees Peters

O grutjes, dit is al weer mijn vijftiende Ogrut! Ik hoop dat het u nog bevalt. Er heeft zich geen nieuwe columnist aangediend, dus u moet het voorlopig met mij blijven doen. Misschien dat deze tweede katten-Ogrut de druppel was en u over de streep trekt. Mocht u zin hebben om eens een enkele keer een Ogrut te schrijven, dan bent u van harte welkom. U bent niet verplicht dat dan elke keer te doen. Het is coronatijd, wellicht heeft u tijd over, en mocht u eens wat van u willen afschrijven, neem de uitdaging aan! Hoe doet u dat? U gaat lekker zitten, pakt een pen en papier of vogelveer en inktpot of een tablet en u begint te schrijven. Voordeel van een columnist zijn, is dat u niet gebonden bent aan een onderwerp. U mag overal over schrijven, zelfs over uw kat. Of hond. Als er maar een vogel in voorkomt. Terwijl ik dit schrijf, uitkijkend op de tuin, gaat er een roodborstje op de veranda zitten. Kijk, zo gemakkelijk schrijft u een vogel erin.

Arie de Wit, ariethewhite@gmail.com

Oplissing pagina 19 Pe(s)tvogel